

Το Σούλι σήμερα

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Σάββατο, 26 Ιούνιος 2010 12:13 -

ΤΟ ΣΟΥΛΙ ΣΗΜΕΡΑ

Σήμερα η κοινότητα Σουλίου είναι ο τέταρτος σε έκταση Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Ν. Θεσπρωτίας (93.230 στρέμματα). Έχει πληθυσμό λιγότερο από 1.000 κατοίκους, καθώς η ιδιαίτερα ορεινή αυτή περιοχή, έχει πληγεί από τη μετανάστευση εσωτερική και εξωτερική.

Το τοπίο είναι εξαιρετικά άγριο και αφιλόξενο. Οι πλαγιές των βουνών του Σουλίου δεν είναι καλλιεργήσιμες. Το έδαφος προσφέρεται μόνο για κτηνοτροφία καθώς είναι άγονο και πετρώδες.

Ο οικισμός του Σουλίου έχει ανακηρυχθεί διατηρητέος και κατοικούν εκεί λίγες οικογένειες κτηνοτρόφων.

Σώζονται ερείπια των σπιτιών των Τζαβέλα, Μπότσαρη, Μπούσμπου, Μπούσου, Δράκου, Δαγκλή, Μαλάμου, στην Κιάφα των

Ζερβαίων και στον Αβαρικό των Μπενουκαίων.

Η αρχιτεκτονική των οικισμών του είναι τέτοια ώστε να ανταποκρίνεται στις κοινωνικές και βιοποριστικές ανάγκες των κατοίκων και εντάσσονται αρμονικά στο φυσικό χώρο. Το κύριο οικοδομικό υλικό είναι η πέτρα. Όλα τα σπίτια ήταν κτισμένα με τον ίδιο

Το Σούλι σήμερα

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Σάββατο, 26 Ιούνιος 2010 12:13 -

τρόπο,θολογύριστο κατώγι, κάτω και πάνω απ' αυτό ένα δωμάτιο με πολεμίστρες από τα δύο μέρη.

Οι εκκλησιές του είναι λιτές, μικρές και συχνά έχουν πολεμίστρες στο νάρθηκα.

Στα βόρεια βρίσκεται ο αρχικός πυρήνας του οικισμού, με κέντρο την εκκλησία της Παναγίας. Κοντά στην εκκλησία υπήρχε το νεκροταφείο και χώρος για τις συγκεντρώσεις

των Σουλιωτών. Εκεί γύρω κατοικούσαν οι παλαιότερες φάρες (του Τζαβέλα, του Μαλάμου κ.α.) και βρίσκονταν οι φυλακές και το δικαστήριο. Ο οικισμός αργότερα επεκτείνεται προς το νότο όπου ήταν και τα σπίτια της φάρας των Μποτσαραιών.

Κοντά στα πηγάδια υπάρχει το βουλευτήριο, η εκκλησία του Αγ. Γεωργίου, και το σχολείο. Το 1793 κτίζεται η Αγ. Παρασκευή στο Κούγκι και η εκκλησία του Αγ. Δονάτου.

Σώζονται ερείπια του Ναού της Αγίας Παρασκευής του Κουγκίου, όπως και το φρούριο της Κιάφας.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Το Σούλι σήμερα

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Σάββατο, 26 Ιούνιος 2010 12:13 -

Το κτίριο αυτό κτίστηκε το 1936 και χρησιμοποιήθηκε από τότε και μέχρι το 1993 σαν Δημοτικό Σχολείο της κοινότητας Σαμονίβας. Κατά την διάρκεια των Εορτών του Σουλίου μετατρέπεται σε μουσείο με εκθέματα από την εποχή των Σουλιωτών και με είδη λαϊκής παράδοσης.

ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΤΩΝ ΣΟΥΛΙΩΤΩΝ

Ότι έχει απομείνει είναι ο τοίχος που προστάτευε τα μνήματα και τον ιερό χώρο. Στο εσωτερικό του διακρίνονται οι εξωτερικοί τοίχοι της εκκλησίας της Παναγίας.

Ο ΞΕΝΩΝΑΣ

Είναι νεόκτιστο, παραδοσιακό οίκημα που λειτουργεί όλη τη διάρκεια του έτους από ντόπιους κάτοικους.

Ο ΑΓΙΟΣ ΔΟΝΑΤΟΣ

Το Σούλι σήμερα

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Σάββατο, 26 Ιούνιος 2010 12:13 -

Ο ναός αυτός κτίστηκε το 1793. Είναι αφιερωμένος στον Άγιο Δονάτο που ήταν επίσκοπος της Ευροίας της Παλαιάς Ηπείρου.

Καταστράφηκε και μεταβλήθηκε σε στέρνα κατά την εποχή των πολέμων μεταξύ του Αλή Πασά και των Σουλιωτών. Αναστηλώθηκε το 1840. Γιορτάζεται στις 30 Απριλίου ημέρα της μνήμης του Αγίου Δονάτου.

Λαϊκή παράδοση (Ν. Πολίτης)

Κοντά στο χωριό Γλυκή, και κοντά στην Σκάλα της Τζαβέλαινας υπάρχουν πηγές οι οποίες χύνουν τα νερά τους στο ποτάμι του Αχέροντα και μεγαλώνουν έτσι τον όγκο του. Εκεί είχε φωλιάσει την παλιά εποχή φοβερό θηριό με πύρινα μάτια και φαρμακερή πνοή και φαρμάκωσε το νερό. Έτσι άνθρωποι και ζώα πέθαιναν και ερημώνονταν ο τόπος. Ένας γέρος ασκητής, που όλοι τον σέβονταν, ο Αϊ - Δονάτος, με μοναδικό όπλο μια βέργα από ιτιά, πήγε να πολεμήσει το θηριό. Ο δράκοντας μόλις είδε τον Άγιο όρμησε να τον κατασπαράξει και να τον ρίξει στο γκρεμό μαζί με τον γαϊδαράκο στον οποίο επέβαινε. Τότε ο Άγιος Δονάτος επικαλέστηκε το όνομα της Παναγίας και χτύπησε με την βέργα το θηριό στο κεφάλι και το σκότωσε. Έπειτα για να δείξει στους φοβισμένους κατοίκους ότι το νερό ήταν κατάλληλο για χρήση, πήγε στην μολυσμένη πηγή και ήπιε φωνάζοντας "Γλυκύ, Γλυκύ". Από τότε το χωριό το ονόμασαν Γλυκή.

Το Σούλι σήμερα

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Σάββατο, 26 Ιούνιος 2010 12:13 -

ΤΟ ΚΟΥΓΚΙ

Στην κορυφή του λόφου του Κουγκίου υπάρχει κάστρο κτισμένο από τον καλόγερο Σαμουήλ με εράνους που έκανε στα γύρω χωριά. Έχει είσοδο στο βόρειο μέρος και τρεις μικρές εξόδους που οδηγούν σε απόκρημνες περιοχές. Μέσα στο κάστρο ο καλόγερος Σαμουήλ είχε κτίσει παρεκκλήσι το 1793 την Αγ. Παρασκευή, το οποίο και ανατίναξε κατά την αποχώρηση των Σουλιωτών από το Σούλι το 1803. Μετά την πτώση του Σουλίου ο Αλή Πασάς έκτισε στο Κούγκι θερινή έπαυλη και την επάνδρωσε μέχρι το 1820. Το 1963 με χορηγία του Σωτηρίου Χ. Παπαθανασίου ο οποίος τότε ήταν πρόεδρος της ένωσης Παραμυθιωτών Ιωαννίνων "ΤΟ ΣΟΥΛΙ", έγιναν ανασκαφές και ανεγέρθηκε ο ναός της Αγίας Παρασκευής με επιμέλεια του επιμελητή αρχαιοτήτων

Σπύρου Μουσελίμη.

Στο Κούγκι κάθε χρόνο στα πλαίσια των Εορτών του Σουλίου, που γίνονται την τελευταία Κυριακή του Μαΐου, γίνεται αναπαράσταση της αποχώρησης των Σουλιωτών και η ανατίναξη του Κουγκίου

.

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΚΙΑΦΑΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ

Το Σούλι σήμερα

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Σάββατο, 26 Ιούνιος 2010 12:13 -

Στο ύψωμα Κιάφα του Σουλίου βρίσκεται το ομώνυμο κάστρο. Έχει μήκος 120 μέτρα, πλάτος 50 και ύψος 7. Κτίστηκε από τους Ενετούς για την ασφάλεια των παραλιακών τους κατακτήσεων.

Το 1803 μετά την ανατίναξη του Κουγκίου από τον καλόγερο Σαμουήλ, και τη φυγή των Σουλιωτών, ο Αλή πασάς επισκεύασε πάνω στην Κιάφα το κάστρο και έκανε μερικές προσθήκες τέτοιες ώστε να μπορεί να εμποδίζει κάθε προσπάθεια των Σουλιωτών για επιστροφή. Σήμερα ερειπωμένο πια, μπορεί κανείς να δει απομεινάρια από τείχη και πολυγωνικούς προμαχώνες. Έχει δύο πύλες εισόδου, μία νότια και μια βοριά, τέσσερις πλακώστρωτες επάλξεις, ζεματίστρα, το δωμάτιο των στερναρόπετρων για την πυροδότηση των όπλων, το σεράι του Αλή, τους θαλάμους των στρατιωτών, τα κονάκια των Γιανίτσαρων, αθέατοι διάδρομοι επικοινωνίας, αποθήκες τροφίμων και πυρομαχικών, δύο δεξαμενές νερού, ενδιάμεσοι προμαχώνες, κατώγια και καταφύγια. Οι Τούρκοι διατήρησαν σ' αυτό φρουρά μέχρι το 1909 οπότε η κυβέρνηση των Νεότουρκων την κατέργησε.